

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ ΧΩΡΟΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΒΕΝΘΟΥΣ ΤΗΣ ΒΙΟΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΣΚΙΟΦΙΛΩΝ ΦΥΚΩΝ ΣΤΟ Β. ΑΙΓΑΙΟ

Αντωνιάδου Χ., Βουλτσιάδου Ε. & Χιντήρογλου Χ.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Ζωολογίας, ΤΘ 134 540 06 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα
e-mail: iczegar@bio.auth.gr

Η βιοκοινωνία των σκιοφίλων φυκών που αναπτύσσεται στο σκληρό υπόστρωμα της κατώτερης υποπαρالياκής ζώνης, σε αρκετές περιοχές του Αιγαίου, συγκροτείται από ένα μωσαϊκό μεγαβενθικών ειδών (πανίδας και χλωρίδας), τα οποία διακρίνονται για το σκιοφιλο χαρακτήρα τους. Οι διαθέσιμες πληροφορίες για το μεγαβένθος της βιοκοινωνίας αυτής είναι εξαιρετικά περιορισμένες για ολόκληρη τη Μεσόγειο, παρά το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει από την άποψη της βιοποικιλότητας. Η διερεύνηση της χωροδιάταξης των σημαντικότερων εδραίων μεγαβενθικών ειδών, σε 7 σταθμούς στην ευρύτερη περιοχή του Β. Αιγαίου, αποκάλυψε την παρουσία 12 ειδών. Από αυτά, οκτώ ανήκουν στα Porifera (*Chondrosia reniformis*, *Diplastrella bistellata*, *Axinella cannabina*, *Axinella verrucosa*, *Agelas oroides*, *Petrosia dura*, *Dysidea fragilis*, *Ircinia variabilis*), ένα στα Anthozoa (*Leptopsammia pruvoti*), ένα στα Bryozoa (*Pentapora fascialis*) και δύο στα Ascidiacea (*Halocynthia papillosa*, *Microcosmus sabatieri*).

Με την εφαρμογή της μεθόδου των τυχαίων τετραγώνων και τη χρήση αυτόνομης κατάδυσης σε βάθη 20 - 40 m, διερευνήθηκε η πυκνότητα των πληθυσμών των ειδών αυτών και το πρότυπο χωροδιάταξής τους χρησιμοποιώντας τη προσέγγιση του Morisita. Η δισδιάστατη απεικόνιση των σχέσεων ομοιότητας των σταθμών στο χώρο, όπως καθορίστηκε από την ανάλυση της πληθυσμιακής πυκνότητας των ειδών, διαχώρισε τους βιότοπους σε 3 ομάδες με υψηλό ποσοστό ομοιότητας. Σε όλες της περιπτώσεις των σταθμών δειγματοληψίας διακρίνεται μία βιοκοινωνία, που χαρακτηρίζεται από τα είδη *A. oroides* και *D. bistellata*, ενώ επικρατούν 3 φάσεις σε άμεση σχέση με το αβιοτικό περιβάλλον των σταθμών και κυρίως με την κλίση του υποστρώματος.

Η χωροδιάταξη των ειδών, εμφανίζεται στην πλειονότητά τους με τυχαίο πρότυπο. Εξαιρέση αποτέλεσαν τα είδη *A. cannabina*, *I. variabilis*, *H. papillosa* και *M. sabatieri*, των οποίων χωροδιάταξη ήταν κανονική, ανταποκρινόμενη στη χωροκρατική τους συμπεριφορά. Επίσης τα *A. oroides* και *L. pruvoti* που εμφανίζονται με συσσωματικό πρότυπο χωροδιάταξης, υποδηλώνουν το σκιοφιλο χαρακτήρα τους.

